

Podvod v maratonu i vypitá láhev vína na ex po vítězství! Znáte pikantní historii první olympiády?

16.9.2024 - Patrik Vacek | Česká olympijská

První moderní olympijské hry se konaly symbolicky v jejich starověkém rodišti, v Řecku. Sportovci ze čtrnácti zemí soutěžili v devíti sportech. Závody v jachtingu a veslování se kvůli nepřízní počasí nekonaly. Nejúspěšnější výpravou byli Američané, závodníkům vévodil Němec Carl Schuhmann, který v zápasu a gymnastice vybojoval hned čtyři zlaté medaile.

Největší aplaus sklidil domácí běžec Spyridon Louis za vítězství v maratonu. Čeští sportovci v Aténách sice nestartovali, ale účastnil se jich člen Mezinárodního olympijského výboru Jiří Guth Jarkovský. Tomu se tehdy povedl velice důležitý počín.

První novodobý maraton běželo osmnáct závodníků a z toho deset doběhlo do cíle. Za jásotu tribun naplněných k prasknutí proběhl cílem na olympijském stadionu jako vítěz Spyridon Louis v čase 2:58:50 hodiny. Na místě byla celá královská rodina, ministři i diplomatický sbor. K radosti všech Řeků doběhl druhý Charilaos Vasilakos a na třetím místě další krajan Spyridon Velokas. Ten byl ale později diskvalifikován a jako třetí se uvádí Gyula Kellner z Maďarska (dříve Uherska).

U Velokase totiž došlo k podvodu, jelikož závod neabsolvoval celý. Část maratonu si zpříjemnil v koňském povozu, k čemuž se byl nakonec sám nucen přiznat.

Maratonu se tehdy chtěla zúčastnit i třicetiletá Stamata Revithiová. Matku sedmnáctiměsíčního dítěte v mládí bavil dálkový běh a očekávala, že když se jí podaří získat nějakou publicitu, mohlo by jí to pomoci k nějakému zaměstnání. Ženy se sice na olympijských hrách účastnit závodů nemohly, ale to Revithiovou neodradilo. Odcestovala do Marathonu a rozhodla se běžet následující den po oficiálním maratonském běhu.

Organizační výbor ji totiž odmítl přihlásit do závodu. Oficiálně z důvodu vypršení lhůty pro účast, avšak skutečným důvodem bylo, že je žena. Maratonskou trať tak běžela sama. Před startem si nechala od starosty podepsat prohlášení, které dosvědčovalo přesný čas, kdy vyrazila z vesnice. Revithiové bylo zamezeno běžet až na stadion, ale v Parapigmatě ji zastavilo několik řeckých vojenských důstojníků. Požádala je, aby jí podepsali vlastnoručně psaný protokol, který měl stvrdit čas jejího doběhu do Athén. Novinářům současně sdělila, že se chce setkat s generálním sekretářem Řeckého olympijského výboru Timoleonem Philemonem a předat mu tento dokument v naději, že on nakonec její úspěch uzná.

Protokol se bohužel historikům a badatelům nalézt dodnes nepodařilo a o Stamatě životě po maratonu a po skončení olympijských her se také nic neví. Není tedy ani známo, zda se s tajemníkem Philimonem nakonec opravdu setkala či jestli se jí eventuálně podařilo v Athénách práci sehnat.

Francouzský šermíř Eugène-Henri Gravelotte se do her v Aténách zapsal skvělým výsledkem v olympijském turnaji, ale i následnou oslavou. Ve fleretu porazil všechny své soupeře a triumf oslavil vypitím celé lahve retsiny, což je tradiční řecký alkoholický nápoj, druh bílého vína s přídavkem borovicové pryskyřice. Gravelotte byl hrdinou nejen na planši. O 20 let později dostal mnoho ocenění za boje v první světové válce, která skončila v roce 1918.

Na zasedání MOV v Aténách se jednalo o tom, jak organizovat olympijské hnutí v nižších člancích, zda na bázi mezinárodní, či mezistátní. Čech Jiří Guth Jarkovský podporoval nacionální princip, protože přijetí státního znamenalo vyloučení Čechů z mezinárodního olympijského hnutí.

Ve svém vystoupení seznámil přítomné členy MOV s národnostní situací v Rakousku-Uhersku a navrhl pro ně specifické řešení: „Velké národnosti, které jsou jeho částí, musí mít každá zvláštní výbor, existence Maďarského výboru a Českého výboru nezahrnuje dostatečně účast ostatních národností.“ V Athénách se Guthovi podařilo přesvědčit většinu přítomných, zvláště si získal podporu Coubertina, a tak bylo na dlouhá léta rozhodnuto, že v jednotlivých územních celcích budou olympijské hnutí organizovat a propagovat národní, a nikoliv státní olympijské výbory. Česká země tak mohla až do rozpadu monarchie startovat na olympijských hrách s vlastní výpravou.

Pokud se chcete dozvědět více o prvních olympijských hrách, můžete si zakoupit knihu Athény 1896: Znovuzrození olympijských her, kterou vydal Český olympijský výbor a Česká olympijská akademie.

<https://www.olympijskytym.cz/article/podvod-v-maratonu-i-vypita-lahev-vina-na-ex-po-vitezstvi-znate-pikantni-historii-prvni-olympiady>